

RANA BILOPPHUGGING AS
Postboks 3094
8610 MO I RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Camilla Risa Haugstad, 75547890

Rapport etter tilsyn - Rana Bilopphugging AS - Rana

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos RANA BILOPPHUGGING AS (virksomhetsnummer: 976895150) 10. juni 2025.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet og frister
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet og frister

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens internkontroll og praksis relatert til farlig avfall har mangler.
- Avvik 2: Virksomhetens skriftlige dokumentasjon relatert til oljeutskilleren er mangelfull.
- Avvik 3: Virksomheten lagrer usanerte biler på ikke-tett dekke.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

RANA BILOPPHUGGING AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **15. september 2025**.

Dere må betale gebyr

RANA BILOPPHUGGING AS må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Camilla Risa Haugstad. Merk svaret med saksnummer 2005/10784.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens internkontroll og praksis relatert til farlig avfall har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-8.
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 og 7.

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften § 11-5 krever at farlig avfall lagres forsvarlig. I faktaark M-284 (2014)¹ har Miljødirektoratet konkretisert at forsvarlig oppbevaring innebærer at det farlige avfallet skal oppbevares utilgjengelig for allmennheten, at det skal være merket, og at det ikke skal kunne forurense omgivelsene. Avfallsforskriften § 11-8 krever at virksomheter som produserer over 1 kg farlig avfall per år leverer dette til godkjent avfallsmottak minst en gang per år. Den årlige leveringsplikten gjelder alt farlig avfall som oppstår i bedriften.

Internkontrollforskriften krever at virksomheten kartlegger farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Virksomheten skal videre iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av miljølovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Årlig innlevering

Avfallsrenovatøren henter jevnlig farlig avfall på anlegget. Under tilsynet kom det frem at dere ikke har levert kvikksølvholdig avfall til godkjent avfallsmottak hvert år. Kvikksølvholdig avfall lagres separat fra annet farlig avfall, noe som mest sannsynlig har medført at avfallsrenovatøren ikke har visst at dette farlige avfallet eksisterer på anlegget. I egenkontrollen for 2024 har dere også meldt inn at dere ikke leverte småbatterier og lyspærer i 2024, men at dette var registrert som avvik internt, og at dette nå er levert. Så lenge dere produserer mer enn et kilo farlig avfall i året, skal alt farlig avfall leveres minst en gang per år. For å sikre at alt farlig avfall som oppstår i virksomheten leveres årlig til lovlig avfallsmottak må det etableres en rutine som sikrer årlig levering.

Tilstrekkelig sikring mot uvedkommende

Ferdig oppfylte fat lagres i en egen konteiner i påvente av henting fra avfallsrenovatøren. Konteineren var ulåst på tilsynstidspunktet og plassert rett ved siden av en åpen port. Dette medfører at uvedkommende enkelt kan ta seg inn til det farlige avfallet.

Manglende merking

Enkelte typer farlig avfall var ikke merket med innhold. Farlig avfall skal merkes, og dette manglet for blant annet bilbatterier og oljefilter. Konteineren for mellomlagring av farlig avfall var heller ikke merket utvendig med at den inneholder farlig avfall.

¹ [m284.pdf](#)

Internkontroll

Flytende farlig avfall som tappes av kjøretøyene lagres på tanker i tilknytning til området der avtappingen skjer. Disse tankene kan stå utsatt til for påkjøring, uten at dette var vurdert i virksomhetens miljørisikovurdering. Videre forklarte dere at dere ikke sjekker nivået i tankene for hver sanering. Dette kan medføre overfylling på tankene, og bør nevnes i miljørisikovurderingen. I tillegg må det også innarbeides en rutine som sikrer at det til enhver tid er plass til å tappe av det farlige avfallet til tankene.

Virksomhetens rutine for håndtering av farlig avfall beskriver ikke hvor det farlige avfallet skal lagres. Rutinen skal sikre riktig håndtering av farlig avfall hos virksomheten. Dette kan sees i sammenheng med punktet om at alt farlig avfall ikke leveres årlig fra virksomheten.

Avvik 2: Virksomhetens skriftlige dokumentasjon relatert til oljeutskilleren er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsens vilkår 2.1.1.5.
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6 og 7.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen krever at oljeutskiller og sandfang skal fungere, driftes og vedlikeholdes i tråd med forurensningsforskriften kapittel 15. Det innebærer blant annet at innholdet av olje ikke skal være mer enn 50 mg/l i utslippet.

Internkontrollforskriften krever at virksomheten kartlegger farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Virksomheten skal videre iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av miljølovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Oljeinnhold i utslippsvannet

Dere forklarte at dere har avtale om årlig tømning av oljeutskiller på området. Dere kunne dokumentere at dette var gjort regelmessig, men dere kunne ikke fremvise resultater for analyse av oljeinnholdet i utslippet. Dere kunne vise av faktura at dette var betalt for, men dere visste ikke hva resultatene fra analysene viste. Dette er avgjørende for at virksomheten skal kunne vurdere hvorvidt oljeutskilleren oppfyller sin hensikt.

Vedlikehold av oljeutskiller og sandfang

Dere kunne heller ikke vise til en avtale om årlig tømning og vedlikehold av oljeutskilleren når vi var der. Det er dere som har ansvaret for å sørge for at oljeutskilleren vedlikeholdes slik at den fungerer etter hensikten. Dere forklarte også at dere selv tar kontakt med bedriften som gjennomfører vedlikeholdet av oljeutskilleren, uten at dette var omtalt i deres skriftlige internkontroll.

Kapasitet til oljeutskiller

Dere har en oljeutskiller på anlegget som ble installert i 2007. Dere forklarte at det ble gjort en vurdering av kapasitet på oljeutskilleren i forbindelse med dette. Vurderingen var basert på blant annet årlige nedbørsmengder og størrelsen på dreneringsområdet.

Det er viktig at dere vurderer kapasiteten til oljeutskilleren over tid, slik at dere sikrer at oljeutskilleren renses olje fra vann på anlegget på tilfredsstillende vis. Dette er særlig viktig å ta

høyde for ved økte nedbørsmengder i årene fremover, da en oljeutskiller har en maksimal kapasitet for hvor mye vann den kan håndtere til enhver tid. Dersom vannmengdene blir større enn det oljeutskilleren er dimensjonert for, vil den ikke kunne ta ut all oljen i vannet som renner gjennom oljeutskilleren. Dette vil igjen føre til at oljeutslippet fra anlegget blir større enn nødvendig. Når virksomheten kun vurderer kapasiteten ved installasjon, får man ikke et bevisst forhold til hvorvidt oljeutskilleren faktisk fungerer som planlagt over tid.

Avvik 3: Virksomheten lagrer usanerte biler på ikke-tett dekke

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Avfallsforskriften kapittel 4. kasserte kjøretøy, vedlegg 1 pkt. 1.

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften kap. 4 vedlegg 1 pkt. 1 krever at området for lagring av kasserte kjøretøy før behandling skal være utstyrt med fast ugjennomtrengelig dekke. Behandling består i denne sammenheng av miljøsanering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det frem at dere lagrer usanerte biler på grus i sommerhalvåret. Vinterstid lagres de innendørs på betong grunnet frost. Dere forklarte at lagringen av usanerte biler på grus er av kort varighet, da dere sanerer biler fortløpende. De usanerte bilene saneres stort sett i løpet av en arbeidsdag. I travle perioder kan usanerte biler bli stående i noen dager.

Usanerte biler inneholder flytende farlig avfall, og det er derfor viktig at disse bilene saneres så snart som mulig. Mens de mellomlagres er det viktig å hindre at eventuelt søl fører til forurensning i grunnen. Usanerte biler skal derfor lagres på betongdekke.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at RANA BILOPPHUGGING AS må betale et gebyr på kr. 31 200 for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 10. juni 2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket om gebyr. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av RANA BILOPPHUGGING AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Camilla Risa Haugstad
- Ingrid Austerheim

Kontaktperson hos RANA BILOPPHUGGING AS:

- Sten Roger Hansen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende RANA BILOPPHUGGING AS ble kontrollert under tilsynet:

- Rana Biloppugning

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til forurensende aktivitet:

- Miljøsanering
- Håndtering av farlig avfall
- Forurensning til omgivelsene
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Miljørisikovurderinger relatert til ytre miljø
- Rutinebeskrivelse for sanering av kasserte kjøretøy

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Camilla Risa Haugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
RANA KOMMUNE

Postboks 173

8601

MO I RANA